

Indenrigsministeren: Det er vel næsten overflødig, at jeg udtaler mig om det foreliggende Lovforslag, da mine Udtalelser om det i forrige Samling foreliggende Lovforslag maae formødes at være i det høie Things Grindring. Der er, saavidt jeg kan see, ikke af den ærede Forslagsstiller foretaget anden Forandring i Forslaget, saaledes som det blev vedtaget ifjor ved 3die Behandling i Folkethinget, end den, at Godtgjørelserne efter § 2 a ere noget nedsatte, men det var ikke paa Grund af disse Godtgjørelser Størrelse, at jeg modsatte mig Lovforslaget i den Stikkelse, hvort Folkethinget fremmede det; det var, fordi jeg støttende mig paa de andre Medlemmer af Regjeringen, overhovedet maatte modsætte mig et saadant Forslag. Jeg har gjentagne Gange gjort opmærksom paa, at det, jeg med den øvrige Regjerings og Hans Majestæts Samtykke her forelagde, var en Fordelingslov, men jeg er aldrig gaaet ind paa, og jeg kunde aldrig gaae ind paa en Erstatningslov.

Jagd: Vi hørte i forrige Møde af den høitærede Krigsminister, at der paahvilede Krigsbestyrelsen et stort Ansvar med Hensyn til Vedligeholdelsen af den gode Aand i Armeen, men jeg mener, at der i samme Grad maa paahvile Indenrigsministeren et Ansvar for Vedligeholdelsen af en god Aand i Befolkningen, og jeg forstager ikke, hvorledes det er muligt, at en Regjering kan forlange af en enkelt Provinds eller Provindsdeel, der altid under en Krig fra samme Kant vil ligge først for Svøben i den omtalte Henseende, at saadanne Byrder skulle blive ved at hvile paa den som en vedvarende Forpligtelse. I saadanne Krige som de to sidste, vi have ført, vide vi jo, at Sjælland er den Provinds, som er først og værst udsat, og det har ogsaa været erkjendt af den danske Rigsdag, at Syderne burde have Erstatning; maaskee kan man sige i Modsætning til, hvad et andet æret Medlem har anført, at den ikke er bleven tilkjendt saa fuldstændig, som den burde, men Rigtigheden af Principet er dog anerkjendt. Derfor forundrer det mig, at man vil underkjende Rigtigheden af Principet i det foreliggende Lovforslag. Der blev sagt, at det er

tvivlsomt, hvorledes Loven skal forstaaes, og jeg kan — men det kommer maaskee deraf, at jeg ikke er skarp nok til at forstaae Loven — ikke indsee, hvorledes Spørgsmaalet kan være tvivlsomt. Tage vi nemlig for os Forordningen af 26de Juni 1844 og Løben i Korhed igjennem, ville vi see, at § 1 taler om de forskellige Kjøretøier, nemlig 2 Slags: Befordringer, som vedkomme det Offentlige i Allmindelighed, og Befordringer, som vedkomme en enkelt Commune. Til den første Slags, nemlig Befordringer, som vedkomme det Offentlige i Allmindelighed, siger § 3, hører Transporten af militære Effecter af alle Slags. Springe vi saa til § 8, see vi, at Kjørepligten, saafremt den ikke kan udføres ved Dampskibe og Dampvogne, paahviler Landboerne. I § 9 komme vi saa til, at Pengebetalingen skal tilveiebringes ved Repartition over alle Amter, Kjøbenhavn og Bornholm undtagne, og der føses til, at Forfkriften i Forordningen af 9de Mai 1806 § 7 fremdeles skal være gjældende, nemlig, at denne Forpligtelse i Krigstilfælde ogsaa skal paahvile det daværende privilegerede Hartkorn. Der er allerede blevet henviist af det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) til at det i den sidstnævnte Forordnings § 46 udtryffeligt hedder: Godtgjørelses- og Erstatningspengene blive af vort Rentekammer at reparere paa samtlige vore Riger og Lande, uden at Nogen paa Grund af Privilegier skal anses befriet fra dertil at bidrage. Det forekommer mig altsaa, at her ikke i mindste Maade kan være Tvivl om, at Erstatningen bør udredes, og Erstatningspligten repareres paa det Hele. Man har — forekommer det mig — sammenblandet de to Ting, Kjørepligten og Erstatningen, men jeg mener, at det udtryffeligt efter Forordningen er givet, at Kjørepligten er Et og Erstatningspligten et Andet; Kjørepligten paahviler de Kjøretøier, som ere til at faae i Dieblisket, men Erstatningen skal paalignes det Hele. Man har til forskjellige Tider fremstillet Kjørepligten som en Ubetydelighed; men for at vise, hvilken Ubetydelighed det er, skal jeg anføre, at der for et enkelt Sogns Vedkommende er præsteret i den sidste Krig 2340